न

吻 उद्य

सील

心

सूचनेविना

पर्यवेक्षकांच्या

सहायक कक्ष अधिकारी (मर्यादित) विभागीय परीक्षा-2016

पशिक्षेचा दि. २७ मोर्व्हेंबर, 2016 AUX 55. - 1

↑

केंद्राची संकेताक्षरे

2016

CODE: OO8

प्रश्नपुस्तिका

प्रश्नप्स्तिका क्रमांक BOOKLET NO.

पेपर ।

मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान, शासकीय योजना व एकूण प्रश्न: 100

शासनाशी संबंधित बाबी

एकुण गुण: 100

शेवटचा अंक

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी. परीक्षा-क्रमांक
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमृद करावा.
- (4) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमुद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे. पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास** त्यावर वेळ न घालविता पढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- ं उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता **ये**णार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- ्रप्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मुल्यांकन करताना उमेदलाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदबाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्याची स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली बेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही बेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षीच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पढील सूचना प्रश्नपस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

1.	'मला	'मला दोन रुपये हवे होते' – या विधानातील काळ ओळखा.											
	(1)	भूतकाव	ळ		(2)	वर्तम	ानकाळ		(3)	भविष्यकाळ	i	(4)	रीतिकाळ
 2.	<u>प</u> ुढील	- वाक्प्रच		अनुक्र	मे योग्य	ा अर्थ	 सांगा ?						
	'काण	डोळा क	त्रणे, व	खसखस	र पिकण	ो, ग्वाह	ही देणे'						
	(1)	मोठ्यान	ने हसप	गे, साक्ष	देणे, र	नक्ष न	देणे	(2)	साक्ष	देणे, लक्ष न दे	णे, मो	ठ्याने हर	न्रणे
	(3)	लक्ष न	देणे,	मोठ्याने	हसणे,	साक्ष	देणे	(4)	मोठ्य	ाने हसणे, लक्ष	न देणे	ो, साक्ष	देणे
3.	— मराठी	शब्द अ	 प्रणि त्य	—— याचे मू	ळ रूप	— यांच्या	 जोड्या ^र	 जुळवा.			_		
	(अ)	टिकला	T			(i)	शलाव	ना					
	(ब)	ठाण				(ii)	तिलव	न					
	(क)	वाकळ				(iii)	स्थान						
	(ड)	सळई				(iv)	वल्क	ल					
	पर्यार्य	ो उत्तरे :				. ,							
		(अ)(ब)(क)(ड)											
	(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)								
	(2)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)								
	(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)								
	(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)								
4.	'अश्विनीने वर्गातील उपस्थित मुली मोजल्या पण त्या दहाच भरल्या'. वाक्य प्रकार ओळखा.												
	(1)	मिश्रवा	क्य		(2)	संयुव	तवाक्य		(3)	केवलवाक्य		(4)	उद्गारार्थीवाक्य
5.	धातुस	 ाधित विः	शेषणे	ओळख	π:	_					_		
	(1)	गारहवा	, आंब	ाट द्राक्षे	, हुशार	मुले, १	धूर्त माणू	स.					
	(2)		री नदी	, उडण	ारी पाख	ारे, खे	ळणारी मु	ुले.		•			
	(3)	दहा वि	द्यार्थी,	चार गु	ण, पुष्ट	हळ लो	क, पंच	पक्वात्र	ſ				
	(4)	गणपती	चि मि	गरवणूक	, मंत्र्यां	चे भाष	ाण, अळ्	ुची वड	डी.				
— 6.	'होका	 र, प्रतिक	नर, उ	 पहार, उ	 ननता ' हे	हे अनुब्र	— _{फमे} कोण	ात्या प्रव	कारचे श	राब्द आहेत ?	 ते ओव	<u></u> खा.	
	(1)	उपसर्गः	घटित,	साधित	ा, साधि	त, सि	₹	(2)	साधि	त, साधित, उ	ग्सर्गर्घा	टेत, प्रत	ययघटित
	(1) उपसर्गघटित, साधित, साधित, सिद्ध (2) साधित, साधित, उपसर्गघटित, प्रत्ययघटित (3) सिद्ध, साधित, उपसर्गघटित, प्रत्ययघटित (4) प्रत्ययघटित, साधित, साधित, उपसर्गघटित												

7.	जोड्या जुळवा.				•
	(अ) कन्नड शब्द	(i) दलाल, शेट	:, डबा		
	(ब) देशी शब्द	(ii) अदालत, व	फंदील, कुळूप		
	(क) अरबी शब्द	` '	पेळकोट, भीड		
	(ड) गुजराती शब्द	(iv) काकवी, अ	गघाडा, कोकरु		
	पर्यायी उत्तरे :				
	(अ)(ब)(क)(इ	()			
	(1) (ii) (iii) (i) (iv	)			
	(2) (iii) (iv) (ii) (i)				
	(3) (iii) (iv) (i) (ii) (4) (i) (ii) (iv) (iii)				•
		· 			~~_~~
8.	'ओहो' या शब्दाची जात ओळख				•
	(1) क्रियाविशेषण (2)	शब्दयोगी	(3) केवलप्रयोगी	(4)	उभयान्वयी
9.	'जुन्या आठवणींनी माझे डोळे पा		———————— णत्या कियापट प्रकारातील आ	——— हे ७	
<i>)</i> .	•		(3) साधित क्रियापद		प्रयोजक क्रियापद
10.	पुढीलपैकी व्याकरणदृष्ट्या योग र	। असलेला शब्द ओळ	ত্তা.		
	(1) दुर्दैवी " (2)	दुर्देवी	(3) दूर्दैवी	(4)	दूदैवी
			<del></del>		_ ~~_~~
11.	'दरबारी मान, विड्याचे पान' म्ह				
	(1) दरबारात मान मिळविण्या	_			
	(2) दरबारात ज्याला मान अस्				
	`		ात मात्र तसे काहीच नसणे.		
_	(4) नित्यनेमाने विड्याची पाने	खाणाऱ्याला दरबारात	मान-सन्मान गमळता.		
12.	जोड्या जुळवा.	-			
	(अ) पासंगाला न पुरणे	(i) सोंग ढोंग व	करून फसविणे		
	(ब) ढंगधत्तूरा दाखविणे	(ii) पराजय कर	बूल करणे		
	(क) घोड्यावर बसून येणे		शिल्लक नसणे		
	(ड) दाती तृण धरणे	(iv) खूप घाई व	न्र णे		
	पर्यायी उत्तरे :	. , .			
	(अ)(ब)(क)(उ	(1)			
	(1) (iii) (i) (iv) (ii				
	(2) (ii) (iv) (i) (ii	)			
	(3) (iv) (ii) (i) (iii				
	(4) (ii) (iii) (i) (iv	) ————————————————————————————————————			

13.		ाख्यात' हा कोणत्या व					for mot	(4)	ارد ~~دنا~~
	(1)	भविष्यकाळ —_—_	(2) 	रीतीभूत काळ ————		(3)	विध्यर्थ 	(4)	संकेतार्थ —————
14.	'माझे	वडील आज परगावी	गेले.'	हे कोणत्या वाक	य प्रका	राचे उट	तहरण आहे ?		
	(1)	प्रश्नार्थी वाक्य	(2)	होकारार्थी वाव	य —	(3)	विधानार्थी वाक्य	(4)	उद्गारार्थी वाक्य
15 .	व्याक	- रणदृष्ट्या योग्य असलं	नेला शब	द्र ओळखा.					
		सुटी	(ब)	सुट्टी					
		ी उत्तरे :					_		
	` '	फक्त (अ) बरोबर			(2)		(ब) बरोबर		
	(3)	(अ), (ब) दोन्ही च ————————————————————————————————————	र्क 	·	(4)	(अ), 	, (ब) दोन्ही बरोबर ——————		
16.	— शाब्दि	 क चुका असलेली व	- क्ये ओ	ळखा.		-			
	(अ)	रमेश त्याच्या घरी गेर	ला.		(ब)	रमेश	आपल्या घरी गेला.		
		सुलभा आपल्या नव	ऱ्याशी र	जि भांडते.	(ड)	सुलभ	ा तिच्या नवऱ्याशी रोज	ा भांडते.	
	पर्याय	गि उत्तरे :	_				_		
	(1)	फक्त (अ), (क)					(अ), (ब) बरोबर		
	(3)	फक्त (ब), (ड) ब	रोबर		(4)	फक्त	(ब), (क) बरोबर		
17.	 पुढील	 इंग्रजी पारिभाषिक श	 ब्दाचे म	 गराठीतील अनुब्र	——— हमे पारि	—— रभाषिव	 5 शब्द ओळखा.	<u></u>	
	'कॅशि	ायर, ऑनररी, मोट्टो'				•			
	(1)	ब्रीदवाक्य, रोखपाल,	मानद		(2)	रोखप	ाल, ब्रोदवाक्य, मानद		
	(3)	रोखपाल, मानद, ब्री	दवाक्य		(4)	मानद,	, रोखपाल, ब्रीदवाक्य		
18.	'हात	ओला तर मित्र भला'	या म्हर्ण	च्या अर्थाला स	मानार्थी	असण			
	(1)	रंगलेल्या तोंडाचे मुवे	ह घेणे.		(2)	हात वि	फरे तिथे लक्ष्मी वसे.		
	(3)	असतील शीते तर ज	मतील	भूते.	(4)	हिरा त	ने हिरा गार ती गार.		
~~1~~ 9.	_ पुढील		ग आहे	? ते ओळखा.					<del></del>
	(अ)	त्या घरात आम्ही संर	गर मांड	ज्ञा.	(ब)	मुलांन	ो उत्तम काम केले.		
	(क)	शिक्षकांनी कविता ह	शन शिव	मवली.	(ड)	त्याने	दोन घोडे व एक बैल	विकत	घेतला.
	पर्याय	ग्री उत्तरे <i>:</i>							
	(1)	(अ) आणि (ब) व	हर्तरी प्रव	योग, बाकी भावे	। प्रयोग				•
	(2)	(क) आणि (ड) १	गवे प्रयं	ोग अन्य कर्मक	र्तरी प्रयं	ोग			
	(3)	(अ), (ब), (क),	(ड) ह	हे सर्व कर्मणी प्र	योग				
	(4)	(अ), (ब), (क),	(इ) ह	हे सर्व कर्तरी प्रय	पोग				

- 20. शुद्धलेखनाच्या नियमानुसार योग्य नियम निवडा.
  - (अ) ज्या अक्षराचा उच्चार नाकातून स्पष्टपणे होतो; त्या अक्षरावर अनुस्वार द्यावा.
  - (ब) स्पष्टोच्चारित अनुनासिका बद्दल शीर्षबिंद्र द्यावा.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (अ) योग्य

- (2) फक्त (ब) योग्य
- (3) (अ) व (ब) दोन्ही योग्य
- (4) (अ) व (ब) दोन्हीं चूक

पुढील उतारा वाचून प्र. क्र. 21 ते प्र. क्र. 25 ची उत्तरे लिहा.

ज्या दिवशी आपण अस्पृश्यतेला घटनेत मूठमाती दिली, स्त्रियांना मताधिकार दिला, अल्पसंख्याकांना नागरिकत्वाचे सर्व अधिकार दिले, त्या दिवशी सामाजिक क्रांतीचे नवे पर्व सुरू झाले. आपण कामगारांना न्याय देणारे अनेक कायदे केले, त्या दिवशी आपल्या आर्थिक न्याय देणाऱ्या उद्दिष्टांची पूर्ती करण्यास आपण प्रारंभ केला. जिल्हा परिषदा, ग्रामपंचायती, सामूहिक विकास केंद्र यांच्याद्वारे ग्रामीण क्रांतीची पायाभरणी केली. विज्ञानाचा अभ्यास करणाऱ्या प्रयोगशाळा काढल्या, नवे, अवजड उद्योगाचे कारखाने निघाले. देश संरक्षणक्षम करण्यासाठी संरक्षक साधनांचे कारखाने सुरू केले. ही सगळी भारतातील नव्या वैज्ञानिक युगाची नांदी होती, पण दुर्दैव असे आहे की, परदेशात घडलेल्या क्रांतीच्या उदाहरणांनी आम्ही इतके भारावृन गेले होतो की, आम्ही आमच्या देशात सुरू केलेली क्रांती यशस्वी होण्यासाठी, ती राबवण्यासाठी पुरेसा उत्साह दाखवला नाही. याचा अर्थ गेल्या 20 वर्षांत घडले, ते सारे बरोबर होते, चुकाच झालेल्या नाहीत, असे मुळीच नाही. पण आज दिसणारे वैफल्य हे केवळ आपल्या अपेक्षाभंगातून निर्माण झालेले नसून जे सभोवताली घडते आहे, ते आपण नीट समजावून न घेतल्यामुळे आले आहे. त्यामुळे परिस्थिती अगदी निराशाजनक वाटते आणि समाजात दोषदर्शी प्रवृत्तीच वाढत जातात. एखादी योजना आपण आखतो, ती पार पाडू लागतो, त्या वेळी तिच्या सामाजिक, आर्थिक परिणामांची समग्र जाणीव अनेकदा आपल्यास होत नाही. जसजसे आपण त्या मार्गाने जातो, तसतसे आपणास नवे प्रश्न दिसू लागतात. उदाहरणच द्यावयाचे झाले, तर शिक्षणाचे देता येईल. शिक्षणाचा अनिर्बंध प्रसार व्हावा, अशा मताचा मी होतो, आणि आजही आहे. शेकडो वर्षे निरक्षरतेच्या, अज्ञानाच्या अंधकारात चाचपडणाऱ्या भारताला विज्ञानाचा प्रकाश लवकर दिसावा, ही त्यामागची तळमळ होती. पण ही विज्ञानाची कवाडे उघडली, प्रकाश आला आणि त्यामुळे नवा, तंत्रज्ञांचा वर्ग निर्माण झाला. पण त्यातूनच बेकार तंत्रज्ञांची व शिक्षितांची समस्या आज आपल्यापुढे उभी आहे. एखाद्या वर्गाला पुढचे भवितव्य स्पष्ट दिसले नाही की, तो अस्वस्थ होतो. काहीतरी नवा मार्ग शोधतो.

- 21. सामाजिक क्रांतीचे नवे पर्व सुरू झाले ज्यादिवशी:
  - (अ) अस्पृश्यतेला घटनेत मूठमाती दिली.
  - (ब) स्त्रियांना मताधिकार दिला.
  - (क) अल्पसंख्याकांना नागरिकत्वाचे सर्व अधिकार दिले.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (अ) आणि (क) योग्य पर्याय
- (2) फक्त (ब) आणि (क) योग्य पर्याय
- (3) (अ), (ब) आणि (क) योग्य पर्याय
- (4) फक्त (क) योग्य पर्याय

- 22. शिक्षणाच्या प्रसारामागे कोणती तळमळ होती?
  - (अ) वैज्ञानिक प्रगती व्हावी
  - (ब) निरक्षरता आणि अज्ञान दूर व्हावे
  - (क) बेकार तंत्रज्ञ व शिक्षितांची समस्या निर्माण व्हावी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (अ) आणि (ब) बरोबर
- (2) फक्त (ब) आणि (क) बरोबर
- (3) फक्त (अ) आणि (क) बरोबर
- (4) सर्व पर्याय बरोबर
- 23. वरील उताऱ्याला योग्य शोर्षक द्या.
  - (1) क्रांतीचे नवे पर्व

(2) क्रांतीचा पाया

(3) वैज्ञानिक प्रगती

- (4) अस्वस्थतेतून नवा मार्ग
- 24. कोणती घटना भारतातील नव्या वैज्ञानिक युगाची नांदी ठरली?
  - (अ) विज्ञानाचा अभ्यास करणाऱ्या प्रयोगशाळा
  - (ब) नवे, अवजड उद्योगाचे कारखाने
  - (क) संरक्षक साधनांचे कारखाने

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (अ) आणि (क) बरोबर
- (2) फक्त (अ) आणि (ब) बरोबर
- (3) फक्त (ब) आणि (क) बरोबर
- (4) (अ), (ब) आणि (क) तिन्ही बरोबर
- 25. लेखकाच्या मते वैफल्य कशामुळे आले आहे?
  - (अ) नव्या वैज्ञानिक युगामुळे
  - (ब) सामाजिक क्रांतीच्या नव्या पर्वामुळे
  - (क) क्रांतीच्या यशस्वीतेतील निरुत्साहामुळे
  - (ड) सभोवतालची परिस्थिती नीट न समजावून घेतल्यामुळे

पर्यायी उत्तरे :

- (1) वरील सर्व पर्याय बरोबर
- (2) केवळ (अ) आणि (ब) बरोबर
- (3) केवळ (ब) आणि (क) बरोबर
- (4) केवळ (ड) बरोबर

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

26.	Mat	ch the pai	rs:									
		(I)							(II)			
	(a)	A squirr	el's hor	ne				(i)	Arcl	hives		
	(b)	A reside	nce of	nuns				(ii)	Мог	aster	y	
	(c)	A reside	nce for	monk	(S			(iii)	Dery	7		
	(d)	A place	where	gover	nment recor	ds are	e kept	(iv)	Con	vent		
	Ans	wer optio	ns:									
		(a) (b)	(c)	(d)								
	(1)	(ii) (iv	) (iii)	(i)								
	(2)	(iii) (ii)	(iv)	(i)								
	(3)	(iii) (iv	) (ii)	(i)								
	(4)	(iv) (iii	) (i)	(ii)								
27.	(a)											
	(b)	Tennyso	"Kno	lom linger	·s."							
	(c)	O, dear	to m e									
	Ider	itify the se	entence	/s pu	nctuated inc	correc	tly.					
	(1)	Only (a)				(2)	Only	(a) and (d	c)			
	(3)	Only (b)				(4)	Only	(c)				
28.	Whi	ch of the	followii	ng exp	oressions are	corre	ect ?					
	(a) Turn in one's grave.											
	(b) Fill one's own grave.											
	(c) Have one foot in the grave.											
	Ans	wer optio	ns:									
	(1)	(a) and	(b) only	(2)	(b) an d (c)	only	(3)	(a) an d (0	c) only	(4)	(a), (b) and (c)	
29.	Cho	ose the w	ord/s v		orrect spelli	•						
	(a)	HARRA	.SS	(b)	EMBARR.	AS	(c)	LIEUTEN	TNA		•	
	Ans	wer optio	ns:									
	(1)	(a) only		(2)	(c) only		(3)	(b) and (	c) only	(4)	(a), (b) and (c)	
30.	(a)	The scer	nery of	the co	untryside is	very	charm	ing.				
	(b)	He is go	ing to I	J nite d	l States.							
	(c)	·I bought	two pa	airs of	shoes.							
	Ider	ntify the in	acorrect	sente	ence/s.							
	(1)	Only (a)	and (c	)		(2)	Only	(b)				
	(3)	Only (c)				(4)	None	e of the ab	ove	•		

31.	 Which of the following sentences is/are not correct? (a) That pair of scissors belong to me. (b) The furnitures are to be delivered today. (c) A pair of shoes were standing in the corner. Answer options: 										
	(1)	(a) only	(2)	(a) and (b)	only	(3)	(a) and (c) only	(4)	(a), (b) and (c)		
32.		in the blank from United States	-	-		ced :	in science and tec	hnolo			
	(1)	is	(2)	are		(3)	were	(4)	have been		
33.		nall table was l in the blank cho	•								
	(1)	among	(2)	between		(3)	in	(4)	at		
34.	Cho (a) (b)	ali said, "I must ose the correct Sonali said th Sonali said th wer options : Only (a)	indirect at she h	narration o ad to go hon aust go hom	me.	sente (3)	nce. Both	(4)	Neither		
35.		e of the discove tify the correct praiseworthy	meanin		derlin		ply <u>marvellous</u> . ord. admirable	(4)	amazing		
36.	(a) (c)	I out the correct I have lost a t I do not like to wer options: Both (a) and (	en-rupe hese kin	es note. ds of games		I do	ve lost a ten-ruped not like this kind Only (b)				
37.		nplete the sente ou studied hard will get		osing the co would get	юd m		native. would have got	(4)	will have got		
38.	(a) (c)	ich of the follow Manan is olde I gave him the wer options: Only (b) None of the a	er than i	Ria.	(b) (d) (2) (4)	l do	at is the latest scor not like this kind the above n (a) and (c)		vels.		

What sort of man is he?

Answer options:

All the above

None of the above

(1)

(3)

(2)

(4)

Only (b)

Both (b) and (d)

44.	(a) I note in my diary whenever I take extra milk from the dairy.										
	(b)	I note in my	dairy wl	nenever I take	extra mil	k from the c	lairy.	,			
	Ider	ntify the correc	t senten	ce.							
	(1)	Only (a)	(2)	Only (b)	(3)	Both	(4)	Neither			
	(1) 	Only (a)	(2) ————	Only (b)	(3)	Both 		Neither 	_		
4 5.	Tell me where you live?										
	Sele	ct the sentence	in whic	h correct word	l is used	for the unde	erlined clau	ise.			

Tell me your living.

(b) Tell me your address.

Answer options:

(1)Only (a)

Only (b) (2)

(3) Both

Neither **(4)**

Read the following passage carefully and answer the questions no. 46 to 50 given below it.

Indian conversation today is rubbish. It is all about cricket, bollywood and political gossip. We need to change that conversation. We need to really take the lead forward to talk about Indian values, Indian customs and indigenous development. A nation of 1.3 billion can't be doing nothing. There are lots of good people in this country doing lots of good work. They don't get any recognition. It is time to change the conversation in this country and young can do that and you need to take the lead.

I get disappointed when the young in India don't demand change. You are the constituency who should be demanding change. But you are not demanding change! You put up with the way things are.

So, when this public information infrastructure is built, in may be two or three years at the cost of about 1,00,000 crores - education will change completely and lot of education institutions don't want to recognize that. We really don't need teachers to deliver content and create content. Content is already created by best of the best in the world. It is available on the net. Today we need teachers to be mentors. But none of our teachers are trained to be mentors.

Similarly, the delivery of health services, delivery of government services - all of this is going to change drastically in a very short period of time and you need to be the agent of change. You need to innovate, you need to think differently, recognizing that information brings about openness, accessibility, connectivity, networking, democratization, decentralization and as a result, social transformation.

46 .	The	above extract is addressed to _		<u>_</u> .
	Sele	ct the correct alternative to comp	plete the	e sentence.
	(1)	Politicians	(2)	Young graduates
	(3)	Teachers and professionals	(4)	Educationists

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

47.	You are the constituency who should be demanding change.											
	Ider	ntify the correct meaning	of the underlin	ed.								
	(1)	potential supporters	(2)	body of voters								
	(3)	the district itself	(4)	area represented b	by a member of parliament							
48.	Acc	ording to the passage In	dian conversatio	on should be about	t							
	(a)	Cricket, bollywood and	l political gossip	).								
	(b)	Indian customs, values	and progress.									
	(c)	Educational institutions	s and services.									
	(d)	Competent and dutiful people and their contribution to the nation.										
	Cho	oose the correct alternativ	re/s.									
	(1)	Only (a) and (c)	(2)	Only (b) and (d)								
	(3)	Only (c)	(4)	Only (d)								
49.	She	is talking thoughtful.										
	Sele	ct the correct antonym to	the underlined	.*5 1.								
	(1)	gossip (2)	disappointing	(3) rubbish	(4) change							
50.	(a)	Today, students don't	need teachers at	all.	<del></del> .							
	(b)	The teachers should cre	eate content and	l present it to the s	tudents.							
	(c)	The teacher should just	t work as an ad	visor and consultar	nt for the students.							
	lder	ntify the correct sentence										
	(1)	Only (a) and (b)	(2)	Only (b) and (c)								
	1-1	•										

51.		क योजनेच्या आकारम जनेसाठी उपलब्ध कर			ो अनुब्र	तमे अन ु	सुचीत जाती उपये	जिनेसाठी [:]	व अनुसुचीत जमाती		
	(1)	7 व 13%	(2)	9.4 व 11.8	3%	(3)	13 व 7%	(4)	11.8 व 9.4%		
52.	• 'स्वच	छ महाराष्ट्र अभियान'	या मो	हेमेच्या घटकांग	नध्ये खा	— लोलपै	_{की} कोणत्या घटका	चा समावेश			
	(1)	वैयक्तिक शौचालय			(2)	सामुद	एयिक शौचालय				
	(3)	घनकचरा व्यवस्थाप	ान		(4)	वरील	ा सर्व -				
53.	'जल	युक्त शिवार अभियान	- या यो	जनेच्या उद्देशाम	ाध्ये खा	लीलपैव	————— ठी कशाचा समावेश	 ा आहे ?			
	(1)	पावसाचे पाणी गावा	च्या शि	वारातच अडवि	णे						
	(2)	भूगर्भातील पाण्याच्य	ा पातळ	गेत वाढ	•						
	(3)	शेतीसाठी संरक्षित प	ाणी			•					
	(4)	वरीलपैकी सर्व									
54 .	महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम कधी पासून लागू करण्यात आला ?										
	(1)	2014	(2)	2015		(3)	2016	(4)	2013		
55.		नाथ मुंडे शेतकरी अपर गान भरपाई अनुज्ञेय आ		मा योजनेत अप	 खातामु	ळे एक	डोळा अथवा एक	 अवयव नि	कामी झाल्यास किती		
	(1)	₹ 1,00,000	(2)	₹ 10,000		(3)	₹ 50,000	(4)	₹ 5,00,000		
56.	'महा	राजस्व अभियान' हा व	नार्यक्रम	। राज्यात कधीग	 पासून र	 ाबाविण्य	गत आला ?				
	(1)	1 ऑगस्ट, 2015			(2)	1 अं	गिस्द, 2016				
	(3)	15 ऑगस्ट, 2016			(4)	2 अं	क्टोबर, 2016				
57.		ङ भारत मिशन अंतर्ग ाण्यात आली आहे ?		वेतक शौचालय	 गच्या ब	 गंधकाम	साठी प्रती शौचाल	नय प्रोत्साह	नात्पर रक्कम किती		
	(1)	₹ 10,000	(2)	₹ 12,000		(3)	₹ 8,000	(4)	₹ 15,000		
<del></del>	या का		CE F	OR ROUGH	I WOI	rk			P.T.O.		

58.	आदिवासी भागात सावकार व व्यापाऱ्यांकडून होणारी आदिवासी लोकांची पिळवणुक थांबविण्यासाठी ''खावटी कर्ज योजना'' कधीपासून सुरु करण्यात आली?										
	(1)	1978	(2)	1976	5	(3)	1979	(4)	1977		
59.	_	हृदयसम्राट शिवः आहेत ?	सेनाप्रमुख ब	ाळासाहे ब	ठाकरे निराध	गर स्वाव	लंबन योजना' संव	दर्भात खालील	गपैकी कोणती विधाने		
	(왜)	आत्महत्या के	लेल्या शेतक	ञ्यांच्या वि	वधवा लाभा	र्थी आहेत	•				
	(ৰ)	लाभार्थींना अं	ॉटोरिक्षा परव	गना वितरि	रेत केला जा	ईल.					
	(क)	ऑटोरिक्षा खे	रेदीसाठी ब्रॅंब	नाव तत्स	ामं संस्थांकः	डून 100%	% कर्जपुरवठा				
	(इ)	ऑटोरिक्षा पर	वाना साठीः	ऑटोरिक्षा	लायसन्स व	बॅज अर	पणे बंधनकारक				
	पर्यार	री उत्तरे :				÷					
	(1)	सर्व		•	(2)	्र केव	ळ (अ), (ब) व	। (क)			
	(3)	केवळ (ब),	(क) व (उ	3)	(4)	केवर	ळ (अ), (क) व	त्र (ड)			
60.	'केंद्रि	य अर्थसंकल्प	— (न्यूक्लिअस	बजेट) र	् योजना' हि य	ोजना को	णत्या विभागाची	आहे ?			
	(1)	वित्त विभाग			(2)	नियो	जन विभाग				
	(3)	आदिवासी वि	कास विभाग	П	(4)	सामा	न्य प्रशासन विभ	ा			
61.					•		भयक योजना राज ने कधी घेतला?		वासी क्षेत्रातील सर्व		
	(1)	सन 2001 -	2002 (2)	सन् 2	2002 - 200	3 (3)	सन 2004 - 2	2005 (4)	सन 2003 - 2004		
62.		र जळाऊ, लाव डाची आवश्यक		-	असलेल्या ए	- का कुटुंब	गला प्रती वर्षी र		णे किती टन जळाऊ		
		2 टन	(2)	1 टन	•	(2)	1.5 टन	(4)	3 टन		

63.	प्रस्तावित नागपुर – मुंबई जलदगती महामार्गासंदर्भातील खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत?										
	(अ) या महामार्गाचे नाव नागपुर - मुंबई समृद्धी जलदगती महामार्ग										
	(ब) महामार्ग एकूण 6 लेन चा असेल										
	(क) महामार्गावर टाऊनशिप करण्यात येणार										
	(ड) हा महामार्ग राज्यातील 78 तालुक्यांतून जाणार आहे.										
	पर्याची उत्तरे :										
	(1) केवळ (अ), (क) व (ड) (2) केवळ (अ), (ब), व (क)										
	(3) सर्व (4) एकही नाही										
64.	मराठी भाषा गौरवदिन कोणत्या दिवशी असतो ?										
	(1) 27 फेब्रुवारी (2) 28 फेब्रुवारी (3) 27 सप्टेंबर (4) 1 डिसेंबर										
65.	''मागेल त्याला शेततळे'' या योजनेबाबत खालीलपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत ?										
	(अ) लाभार्थीकडे 2 हेक्टरपेक्षा जास्त जमीन असू नये.										
	(ब) देय अनुदानास कमाल मर्यादा लागू नाही.										
	(क) शेततळ्यासाठी लागणाऱ्या जागेचा मोबदला ₹ 1,000 प्रती चौरस मीटर प्रमाणे दिला जाईल.										
	पर्याची उत्तरे :										
	(1) फक्त (अ) (2) फक्त (अ) व (ब) (3) (अ), (ब) व (क) (4) कोणतेही नाही										
66.	इंदिरा आवास घरकुल योजनेबाबत खालीलपैकी अचुक पर्याय कोणता ?										
	(अ) केंद्र राज्य हिस्सा 80 : 20										
	(ब) अपंगासाठी 3% आरक्षण										
	(ক) अल्पसंख्याकांसाठी 15% आरक्षण										
	(ड) जिल्हा निहाय घरकुलांचे उद्दीष्ट राज्यं शासनाच्या ग्रामविकास विभागामार्फत निश्चित करण्यात येते.										
•	पर्याच उत्तरे :										
	(1) फक्त (अ)व (ब) बरोबर (2) फक्त (ब), (क)व (ड) बरोबर										

67.	किल्ल्यांचा पर्यटनदृष्ट्या विकास या पहील्या किल्ले मालिकेत शिवनेरी, तोरणा, सिंहगड, लोहगड या बरोबरच खालीलपैकी कोणत्या किल्ल्याचा समावेश आहे?										
	(1)	प्रतापगड	(2)	राजगड	(3)	राजमाची	(4)	पुरंदर			
68.		ताप्राप्त व्यावसायिव य शिक्षण शुल्क''				-	•	टकातील विद्यार्थ्यांन आहे ?			
	(1)	₹ 6.50 लक्ष	(2)	₹ 4.00 लक्ष	(3)	₹ 4.50 लक्ष	(4)	₹ 6.00 लक्ष			
69.	पश्चि	म भारतातील पहिल	ना 'हागणद	ारीमुक्त जिल्हा	' म्हणून घोषि	त करण्यात आलेल	ा जिल्हा को	णता ?			
	(1)	अहमदाबाद	(2)	पुणे	(3)	गडिचरोली	(4)	सिंधुदुर्ग			
70.	'सावि	'सावित्रीबाई फुले कल्याण योजना' संदर्भात खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर/योग्य आहेत?									
	(अ)	दारिद्रचरेषेखालीत	त सर्व जोड	प्यांना लाभ							
	(ৰ)	मुलगा नसलेल्या लाभ.	व एक किंव	त्रा दोन मुलीनंत	र कुटुंब नियोज	न शस्त्रक्रिया केले	ल्या दारिद्रचरे	षेखालील जोडप्यास			
	(क)	व्यक्तिस ₹ 2,00	0 व प्रत्येव	5 मुलीच्या नावे	में ₹ 4,000 चे	राष्ट्रीय बचत प्रम	गणपत्र स्वरू	पात आर्थिक मदत.			
	पर्यार	यी उत्तरे :									
	(1)	केवळ (ब)	(2)	केवळ (अ)	a (ৰ) (3)	सर्व	(4)	एकही नाही			
71.	सामुर्ग	हेक प्रोत्साहन योज	ना 2013 य	ग योजनेचा का	ालावधी कोणत	π?					
	(1)	दि. 1 एप्रिल, 20	013 ते 31	मार्च, 2014	(2) दि.	1 एप्रिल, 2013 रं	ते 31 मार्च, :	2018			
	(3)	दि. 31 मार्च, 20	013 ते 31	मार्च, 2014	(4) दि.	31 मार्च, 2013 ते	ो 31 मार्च, 2	2018			
	лт ж-т		DACE EC	חס סטונכם	L WORK	<u> </u>	<u> </u>				

72.	'डॉ. पंजाबराव देशमुख व्याज सवलत योजना' संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने योग्य आहेत? (अ) सहकारी कृषी पतसंस्थेकडून पीक कर्ज घेणाऱ्या व त्याची प्रतीवर्षी 30 जून पर्यंत परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना व्याज सवलत.										
	(ब)	राष्ट्रीयकृत बँका, ग्रामीण बँका	, व खाजगी बँकाक	ज्डून पी ^र	क कर्ज घेणाऱ्या शेतक	ऱ्यांनाई	ो व्याज सवलत.				
	(क) थिकत कर्ज तसेच मध्यम व दिर्घ मुहतीच्या कर्जासाठी व्याज सवलत.										
	पर्याः	गी उत्तरे :									
	(1)	सर्व	(2)	एकही	नाही						
	(3)	केवळ (अ) व (ब)	(4)	केवळ	(ब) व (क)						
73.		पदेशातील विविध उद्योगसमुहांना जन मुंबई शहरात केंव्हा करण्यात		ंची ओ	ळख व्हावी यासाठी '	मेक इ	न इंडिया' वीक चे				
	(1)	1 ते 6 जानेवारी, 2016	(2)	13 ते	18 फेब्रुवारी, 2016						
	(3)	23 ते 30 मार्च, 2016	(4)	1 ते (	5 एप्रिल, 2016						
74.		य कृषी विकास योजना या केंद्र ए असतात?	 गुरस्कृत योजनेअंतर्ग	त राज्यस	तरीय प्रकल्प छाननी र	प्तमितीन	वे (SLPSC) अध्यक्ष				
	(1)	मुख्य सचिव (2) र	सचिव, कृषि	(3)	केंद्रिय कृषि सचिव _	(4)	वित्त सचिव				
75.	'महाव	त्मा ज्योतिबा फुले जीवनदायी आ	ारोग्य योजनेच्या' ल	ाभार्थीम	ध्ये खालीलपैकी कोण	गाचा स	मावेश होत नाही ?				
	(1)	अधिस्विकृतीधारक पत्रकार व	त्यांच्यावर अवलंब	्न असप	गारी कुटुंबे						
	(2)	शासकिय आश्रमशाळेतील विद	गर्थी								
	(3)	शासकिय, निमशासकीय कर्मच	वारी								
	(4)	शेतकरी आत्महत्याग्रस्त जिल्ह्य	प्रतील शुभ्रशिक्षापि	काधारव	ह शेतकरी कुटुंबे						
76.	'काम	गार हितवर्धक' या संस्थेचे संस्थ	ापक कोंण होते ?								
	(1)	ना.म. जोशी (2)	बी.पी. वाडिया	(3)	लाला लजपतराय	(4)	सी.के. बोले				
कच्च	या का	् मासाठी जागा /SPACE FOR	ROUGH WOI	 RK							
	e ⁿ	·					P.T.O.				

77.	'एक	हिंदू ' हे	टोपण	नाव घे	ऊन जा	तिभेद रि	वेवेकसा	र हा ग्रं	थ कोर्ण	ी लिहीला ?		
	(1)	महात	मा फुले					(2)	बाबा	पद्मनजी		
	(3)	तुकार	ाम तात्र	या पडव	ळ			(4)	ज्ञानि	गरी बाबा		
78.			ळणी क करतां				ज अनावृ	्त पत्र	 ति ब्रिटि	श राजवटीत शेतकऱ्यांना आर्थिक हलाखी येण्य	गची	
					-		कि मन्दिर	ਫ਼ਿਕ ਦ	_{बसस्य} ,			
		(अ) भारतातील 'वाढती लोकसंख्या आणि प्रतिकुल हवामान' (ब) सरकारने ठरविलेला 'अवास्तव महसूल'										
		(ब) 'सरकारन ठरावलला' अवस्तिव महसूल' (क) शेतकऱ्याचा आळशोपणा व स्थिति प्रियता'										
	. ,							a7				
		(ड) जिमनदाराचे अधिकार व कालव्यांकडे दुर्लक्ष										
	पर्यायी उत्तरे : (1) (अ) आणि (क) बरोबर							(2)	(ন)	आणि (इ) बरोबर		
	(1)		आणि					` '		आणि (अ) बरोबर		
	(3)	(qn) 	આાળ	(৭) ৽	।र।षर 			(4)	(8)	आरण (अ) बराबर 		
79.	'इल्ब	र्ट बिल	' प्रकरा	ग कोण	त्या गव	हर्नर ज	नरलच्या	कारवि	कर्दीत उ	उद् भवले ?		
	(1)	লাঁৰ্ড	रिपन		(2)	लॉर्ड	लिटन		(3)	लॉर्ड विल्यम बेंटिंग (4) लॉर्ड डलहौसी	i	
80.	बंगाल	च्या फ	ाळणी च	ा प्रमुख	उद्देश			होता.				
	(1)	बंगाल	र प्रांताच	ग कारभ	गर सुध	रिणे	५ (२) आसामची उन्नती साधणे					
	(3)	कलव	हत्याचा	प्रभाव	कमी व	करणे		(4)	भेद न	नीतीद्वारे राष्ट्रीय चळवळीवर आघात करणे		
81.	महाराष्ट्राच्या सरहदी :											
		दिशा	•				राज्ये					
	(अ)	उत्तर				(i)	छत्तीस	गड				
	(ৰ)	दक्षिण	π			(ii)	आंध्र	प्रदेश				
	(ক)	पूर्व				(iii)	मध्य	प्रदेश				
	(इ)	आग्ने	य			(iv)	कर्नाट	क, गो	वा			
	(इ)	वायव	य			(v)	गुजरात	त				
	पर्यार	पर्यायी उत्तरे :										
		(अ	) (ब)	(क	) (ड)	) (इ)						
	(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)	(v)						
	(2)	(iii)	(ii)	(i)	(v)	(iv)		*				
	(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)	(v)						
	(4)	(i)	(ii)	(iii) 	(iv)	(v)	_			_		

82.	एक चौरस सेंटीमीटर जागेवर लाख डाईन्समुळे पडणारा हवेचा दाब म्हणजे एक बार होय.								क बार होय.		
	(1)	01	(2)	05	·	(3)	10	(4)	11		
83.	<u> </u>	एबादी या जातीच्य	॥ म्हशीचा प्र	ाकार कोणत्य	ा राज्यात	विकस्	ात करण्यात अ	ाला ?			
	(1)	बिहार	(2)	गुजरात	-	(3)	उत्तरप्रदेश	(4)	हरियाणा		
84.	खांली	ल विधाने पहा :									
	(अ) प्राथमिक व्यवसाय हे नैसर्गिक संसाधानावर आवलंबुन आहेत.										
	(ब)	(ब) प्राथमिक व्यवसायांवर इतर व्यवसाय आधारले असतात म्हणून हे व्यवसाय पायाभूत आहेत.									
	(क)	(क) प्राथमिक व्यवसायात गुंतलेल्या लोकांना श्रमाचा मोबदला कमी मिळतो.									
	(ड)	विकसनशील प्र	देशात प्राथगि	नक व्यवसाय	ात गुंतले	त्या लो	कांचे प्रमाण क	मी असते.			
पर्यायी उत्तरे :											
	(1)	(अ), (ब) अ	ाणि (क) ब	रोबर आहेत	(2)	(अ)	, (ब) आणि (	(ंड) बरोबर अ	ग्रहेत		
	(3)	(अ), (क) अ	ाणि (ड) ब	ारोबर आहेत	(4)	(अ)	, (ब), (क)	आणि (ड) र	बरोबर आहेत		
<del></del> 85.	खाली	लिपैकी कोणत्या	जलसिंचन प्र	।कल्पाच्या ज	लाशयांस	यशवंत	सागर असे ना	व देण्यात आ	 ले आहे ?		
	(1)	जायकवाडी	(2)	उजनी		(3)	कोयना	(4)	भंडारदरा		
86.	खार्ल	ल विधाने विचार	ात घ्या : .								
	(अ)	नवी लोकसभा राष्ट्रपतींकडे अ		आल्यानंतर	बोलावित	त्या जा	णाऱ्या दोन्ही स	मभागृहाच्या बै	ठकीचे अध्यक्षस्था		
	(ब) एखाद्या विधेयकाबाबत मतभेद झाल्यास बोलाविल्या गेलेल्या संसदेच्या संयुक्त अधिवेशनाचे अध्यक्षस्थान लोकसभेचे सभापती भूषवतात.										
	(क)	संसदेच्या संयुक्त भूषवतो.	अधिवेश न	प्रसंगी लोकस	भिचा सभ	ापती ब	सल्यास राज्यस	भेचा उपाध्यक्ष	बैठकीचे अध्यक्षस्था		
	वरील	ापैकी कोणते/ती	विधान/ने ह	त्ररोबर आहे/	त ?						
	(1)	(अ) आणि (ब	त्र)		(2)	फक्त	(ৰ)				
	(3)	(ब) आणि (ब	ন)		(4)	(अ)	आणि (क)				
									,		

(ब) (क)	महान्यायवादी		_		न केली	जाते.									
(क)		पदाचा कार्यव	हाळ तीन तहे		(अ) भारताच्या महान्यायवादींची नियुक्ती राष्ट्रपतींकडून केली जाते.										
, ,	संसद सदस्यां	(ब) महान्यायवादी पदाचा कार्यकाळ तीन वर्षे आहे.													
(ड)	(क) संसद सदस्यांना उपलब्ध असणारे सर्व विशेषाधिकार महान्यायवादींना उपलब्ध असतात.														
	भारताच्या सर्व	न्यायालयात	उपस्थित राह	ण्याचा अ	धिकार ग	महान्यायवादींना आहे	ī.								
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त?															
(1)	(अ), (ৰ) :	आणि (क)	•	(2)	(ৰ),	(क) आणि (ड)									
(3)	(अ), (क)	आणि (ड)		(4)	(अ),	. (ब) आणि (ड [,])									
भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घटक मूलतः एकात्म स्वरूपाचा आहे?															
(1)	न्यायमंडळ	(2)	लोकसभा -		(3)	कार्यकारी मंडळ	(4)	राज्यसभा							
भारती	य संविधानाच्या	मूलभूत संरच	वनेत कोणत्य	ा घटकाच	ा अंतर्भा	व प्राय: होत नाही ?									
(1)	लोकशाही	(2)	कायद्याचे	अधिराज्य	(3)	धर्मनिरपेक्षता	(4)	मूलभूत कर्तव्ये							
रिओ दी जानेरी येथील 2016 ची पॅरॉलिंपीक स्पर्धा खालील भारतीय खेळांडूनी गाजविली.															
(अ)	मरियप्पन थंग	वेलू (मरियप्प	ान) (^ब	ा) दिपा	मृलिक										
(क)	ब्रॅडली विगिन	जं	(इ	s) यापैव	ही एकही	ो नाही									
वरीलां	पैकी कोणते वि	धान बरोबर	आहे ?												
(1)	(अ) फक्त			(2)	(अ)	आणि (ब) फक्त									
(3)	(ब) आणि (	क) फक्त	•	(4)	(अ),	(ब) आणि (क)	फक्त								
अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना आदीवासी उपाययोजने अंतर्गत 5% निधी थेट अनुदान देणारे हे देशातील पहिले राज्य होय्.									 _ हे						
(1)	आंध्रप्रदेश	(2)	महाराष्ट्र		(3)	बिहार	(4)	यापैकी एकही न	ाही						
	(3) भारती (1) भारती (1) रिओ (अ) वरीलं (1) (3) अनुसू	(3) (अ), (क) भारतीय राज्यव्यवस्थे (1) न्यायमंडळ भारतीय संविधानाच्या (1) लोकशाही रिओ दी जानेरी येथीन (अ) मिरयप्पन थंग (क) ब्रॅडली विगिन् वरीलपैकी कोणते वि (1) (अ) फक्त (3) (ब) आणि (अनुसूचित क्षेत्रातील वेशातील पहिले राज्य (1) आंध्रप्रदेश	(3) (अ), (क) आणि (ड) भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घर (1) न्यायमंडळ (2) भारतीय संविधानाच्या मूलभूत संरच् (1) लोकशाही (2) रिओ दी जानेरी येथील 2016 ची (अ) मरियप्पन थंगवेलू (मरियप्प (क) ब्रॅडली विगिन्जं वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर (1) (अ) फक्त (3) (ब) आणि (क) फक्त अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींन देशातील पहिले राज्य होय. (1) आंध्रप्रदेश (2)	(3) (अ), (क) आणि (ड) भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घटक मूलत: प (1) न्यायमंडळ (2) लोकसभा भारतीय संविधानाच्या मूलभूत संरचनेत कोणत्य (1) लोकशाही (2) कायद्याचे रिओ दी जानेरी येथील 2016 ची पॅरॉलिंपीक र (अ) मरियप्पन थंगवेलू (मरियप्पन) (ब (क) ब्रॅडली विगिन्जं (इ वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे? (1) (अ) फक्त (3) (ब) आणि (क) फक्त अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायर्तीना आदीवासी देशातील पहिले राज्य होय. (1) आंध्रप्रदेश (2) महाराष्ट्र	(3) (अ), (क) आणि (ड) (4) भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घटक मूलत: एकात्म स्व (1) न्यायमंडळ (2) लोकसभा भारतीय संविधानाच्या मूलभृत संरचनेत कोणत्या घटकाच (1) लोकशाही (2) कायद्याचे अधिराज्य रिओ दी जानेरी येथील 2016 ची पॅरॉलिंपीक स्पर्धा खाल (अ) मरियप्पन थंगवेलू (मरियप्पन) (ब) दिपा (क) ब्रॅडली विगिन्जं (इ) यापैव वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे? (1) (अ) फक्त (2) (3) (ब) आणि (क) फक्त (4) अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायर्तीना आदीवासी उपाययोज देशातील पहिले राज्य होय. (1) आंध्रप्रदेश (2) महाराष्ट्र	(3) (अ), (क) आणि (ड) (4) (अ), भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घटक मूलतः एकात्म स्वरूपाचा (1) न्यायमंडळ (2) लोकसभा (3) भारतीय संविधानाच्या मूलभूत संरचनेत कोणत्या घटकाचा अंतर्भा (1) लोकशाही (2) कायद्याचे अधिराज्य (3) रिओ दी जानेरी येथील 2016 ची पॅरॉलिंपीक स्पर्धा खालील भारतओं दी जानेरी येथील 2016 ची पॅरॉलिंपीक स्पर्धा खालील भारतओं (अ) मरियप्पन थंगवेलू (मरियप्पन) (ब) दिपा मृलिक (क) ब्रॅडली विगिन्जं (ड) यापैकी एकर्ह वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे? (1) (अ) फक्त (2) (अ) (3) (ब) आणि (क) फक्त (4) (अ), अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना आदीवासी उपाययोजने अंतर्य देशातील पहिले राज्य होय.	(3) (अ), (क) आणि (ड) (4) (अ), (ब) आणि (ड) भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घटक मूलतः एकात्म स्वरूपाचा आहे? (1) न्यायमंडळ (2) लोकसभा (3) कार्यकारी मंडळ भारतीय संविधानाच्या मूलभूत संरचनेत कोणत्या घटकाचा अंतर्भाव प्रायः होत नाही? (1) लोकशाही (2) कायद्याचे अधिराज्य (3) धर्मनिरपेक्षता (अ) मरियप्पन थंगवेलू (मरियप्पन) (ब) दिपा मृलिक (क) ब्रॅडली विगिन्जं (ड) यापैकी एकही नाही वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे? (1) (अ) फक्त (2) (अ) आणि (ब) फक्त (3) (ब) आणि (क) फक्त (4) (अ), (ब) आणि (क) अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना आदीवासी उपाययोजने अंतर्गत 5% निधी थेट अदेशातील पहिले राज्य होय. (1) आंध्रप्रदेश (2) महाराष्ट्र (3) बिहार	(3) (अ), (क) आणि (ड) (4) (अ), (ब) आणि (ड) भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घटक मूलतः एकात्म स्वरूपाचा आहे? (1) न्यायमंडळ (2) लोकसभा (3) कार्यकारी मंडळ (4) भारतीय संविधानाच्या मूलभूत संरचनेत कोणत्या घटकाचा अंतर्भाव प्रायः होत नाही? (1) लोकशाही (2) कायद्याचे अधिराज्य (3) धर्मनिरपेक्षता (4) रिओ दी जानेरी येथील 2016 ची पॅरॉलिंपीक स्पर्धा खालील भारतीय खेळांडूनी गाजविली. (अ) मिरयप्पन थंगवेलू (मिरयप्पन) (ब) दिपा मिलक (क) ब्रॅडली विगिन्जं (ड) यापैकी एकही नाही वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे? (1) (अ) फक्त (2) (अ) आणि (ब) फक्त (3) (ब) आणि (क) फक्त (4) (अ), (ब) आणि (क) फक्त अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना आदीवासी उपाययोजने अंतर्गत 5% निधी थेट अनुदान देर देशातील पहिले राज्य होय. (1) आंध्रप्रदेश (2) महाराष्ट्र (3) बिहार (4)	(3) (अ), (क) आणि (ड) (4) (अ), (ब) आणि (ड॰) भारतीय राज्यव्यवस्थेचा कोणता घटक मूलतः एकात्म स्वरूपाचा आहे? (1) न्यायमंडळ (2) लोकसभा (3) कार्यकारी मंडळ (4) राज्यसभा भारतीय संविधानाच्या मूलभूत संरचनेत कोणत्या घटकाचा अंतर्भाव प्रायः होत नाही? (1) लोकशाही (2) कायद्याचे अधिराज्य (3) धर्मिनरपेक्षता (4) मूलभूत कर्तव्ये रिओ दी जानेरी येथील 2016 ची पॅरॉलिंपीक स्पर्धा खालील भारतीय खेळांडूनी गाजविली. (अ) मरियप्पन थंगवेलू (मरियप्पन) (ब) दिपा मृलिक (क) ब्रॅडली विगिन्जं (ड) यापैकी एकही नाही वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे? (1) (अ) फक्त (2) (अ) आणि (ब) फक्त (3) (ब) आणि (क) फक्त (4) (अ), (ब) आणि (क) फक्त अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायर्तीना आदीवासी उपाययोजने अंतर्गत 5% निधी थेट अनुदान देणारे						

		•		~	· ·	_	
92	यु.आर.राव	याच्या	सदभात	खालील	विधान	विचारात	घ्या •
<i>-</i>	3. * 11 % (1-1	40.0	114 1111	OIL III CI	1 7 11 1	1.6.411.01.21	

- (अ) ते इस्रोचे माजी अध्यक्ष आणि अवकाश शास्त्रज्ञ म्हणून ओळखले जातात.
- (ब) त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली इस्रोने 18 पेक्षा जास्त उपग्रहांची निर्मिती केली.
- (क) 2016 मध्ये इंटरनॅशनल ऑस्ट्रॉनॉटिक्स फेडरेशनने त्यांना समाविष्ट करून घेतले.
- (इ) 1976 मध्ये त्यांना भारत सरकारने पद्मभूषण पुरस्काराने गौरविले होते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त?

- (1) (3), (3) आण (क)
- (2) (ৰ), (क) आणि (इ)
- '(3) (अ), (क) आणि (इ)
- (4) (अ), (ৰ) आणি (ভ)

93. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (अ) पंतप्रधानांची नियुक्ती राष्ट्रपतींकडून केली जाते.
- (ब) राष्ट्रपती पंतप्रधानांच्या सल्ल्यानुसार मंत्र्यांची नियुक्ती करतात.
- (क) प्रत्यक्षात (In practice) राष्ट्रपतींची मर्जी असे पर्यंत मंत्री आपल्या पदावर राहू शकतात.
- (ड) मंत्रीमंडल सामृहिक रित्या लोकसभेला जबाबदार असते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त?

- (1) (अ) आणि (क)
- · (2) (अ), (ब) आणि (**ड**)
- (3) (ৰ) आणি (क)

(4) (क) आणि (ड)

94. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत?

- (अ) वस्तु व सेवा कर (GST) विधेयक-2016 हे 101 वे घटना दुरुस्ती अधिनियम म्हणून घोषित झाले आहे.
- (ब) वस्तु व सेवा कर परिषद ही अनुच्छेद 269 A अन्वये निर्माण झाली आहे.
- (क) वस्तु व सेवा कर परिषदेच्या प्रमुख पदी पंतप्रधान आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (3)
- (2) (अ), (ब)
- (3) (क)
- (4) वरील सर्व

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

	(1)	भूमितीय आकृतीबंध व्यक्तिचित्रांकन	(2)	इस्लामी रूपचिन्हे						
	(3)	व्यक्तिचित्रांकन		•						
			(4)	अलंकरण						
96.		ीचा अधिकार अधिनियमाच्या कलम त्यावेळी त्याने माहिती मागणाऱ्या अर्ज	• '	ज्या वेळी शासकीय अधिकाऱ्याकडून माहिती नाकारली बाबतीत संपर्क साधला पाहिजे :						
	(अ)	माहिती नाकारण्यामागची कारणे.								
	(ब)	सदर आदेशाविरुद्ध अर्जदारास अपी	ल करण्याची	असलेली मूदत.						
	(क)	अपिलीय प्राधिकाऱ्याविषयी सविस्त	र माहिती.							
	(ই)	कार्यालयाची सविस्तर माहिती.								
	पर्याय	ी उत्तरे :								
	(1)	(अ), (ब) आणि (क)	(2)	(ब), (क) आणि (ड)						
•	(3)	(अ), (क) आणि (ड)	(4)	वरील सर्व						
97.	माहितीचा अधिकार अधिनियमातील तरतूदीनुसार ''अभिलेख'' म्हणजे									
	(1)	(1) कोणताही दस्तऐवज, हस्तलिखित व फाईल								
	(2)	एखाद्या दस्ताऐवजाची कोणतीही मायक्रोफिल्म, मायक्रोफिच आणि प्रतिरूप प्रत								
	(3)	अशा मायक्रोफिल्ममध्ये संग्रहीत केलेल्या प्रतिमेची किंवा प्रतिमांची कोणतीही नक्कल								
	(4)	वरील सर्वच								
98.	सार्वज	ानिक प्राधिकरण म्हणजे :								
	(अ) भारतीय राज्यघटनेने निर्माण केलेले प्राधिकरण.									
	(ब)	संसदेच्या किंवा विधानसभेच्या कायद्यान्वये बनलेले प्राधिकरण.								
	(क)	) केंद्र वा राज्य सरकारांनी काढलेल्या अधिसुचनेद्वारे स्थापन करण्यात आलेले प्राधिकरण.								
	(इ)	सर्वोच्च न्यायालयाने निर्माण केलेले !	प्राधिकरण.							
	पर्यार्थ	ी उत्तरे <i>:</i>								
	(1)	(अ) आणि (क)	(2)	(ब), (ड) आणि (क)						
	(3)	(अ), (ब) आणि (क)	(4)	(ब) आणि (ड)						
	-									

99.		ती अधिकार अधिनियम 2005 हा का /झाले आहे.	मदा अंमलात आला असल्याने	् आता गं	ौरलागू
	(अ)	ऑफिशियल सिक्नेट ॲक्ट 1923	(ब) भारतीय राज्यघटनेतील परिशिष्ट 14		
	(क)	द कमिशन ऑफ इन्क्वायरी ॲक्ट 1952	(ड) द हिंदु सक्सेशन ॲक्ट 1956 ़		
	पर्याय	ग्री उत्तरे :			
	(1)	(अ), (ब) आणि (क)	(2) फक्त (अ)		
	(3)	वरील सर्व	(4) (ৰ), (ক) आणি (ভ)		
100.		माहिती आयोगाच्या कामकाजाचे सर्वसा न असेल.	गरण अधीक्षण, संचालन व व्यवस्थापन हे		 _ कडे
	(1)	राज्य मुख्य माहिती आयुक्त	(2) राज्य माहिती आयोग		
	(3)	राज्यपाल	(4) मुख्यमंत्री		,
		<u> </u>	·		

- o 0 o ·

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1** समवे**क्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे**.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. ''अंगावर काटा उभा रहाणे'' या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय?

(1) अंग शहारणे

- (2) रोमांचित होणे
- (3) अतिशय भिती वाटणे
- (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) अतिशय भिती वाटणे'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''(3)'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. 1 2 4

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्प्येन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.